

FAQ

Pytania dotyczące konkursu Nr RPKP.09.03.02-IZ.00-04-010/15

- 1) Jak należy interpretować pojęcie „opiekuna faktycznego”? Czy opiekunka środowiskowa zatrudniona w tut. ośrodku jest opiekunem faktycznym?

Zgodnie z Regulaminem konkursu opiekunem faktycznym jest osoba pełnoletnia opiekująca się osobą niesamodzielną, niebędąca opiekunem faktycznym zawodowym i niepobierająca wynagrodzenia z tytułu opieki nad osobą niesamodzielną, najczęściej jest to członek rodziny.

Opiekunka środowiskowa zatrudniona w ośrodku pomocy społecznej nie spełnia definicji opiekuna faktycznego.

- 2) Czy w ramach rozszerzenia oferty usług opiekuńczych można zatrudnić do projektu osoby na stanowisko opiekuna?

Tak, o ile przyczyni się to do rozszerzenia oferty o prowadzenie usług świadczonych w lokalnej społeczności i zwiększenia liczby miejsc świadczenia usług opiekuńczych w postaci usług świadczonych w lokalnej społeczności.

- 3) Czy w ramach projektu można zatrudnić asystentów osób niepełnosprawnych, jeśli obecnie ośrodek nie zatrudnia nikogo na takim stanowisku (by odciążyć opiekuna faktycznego)?

Tak, o ile osoba ta zostanie zatrudniona w ramach projektu w celu realizacji rozszerzonej oferty usług opiekuńczych. Usługi asystenckie mogą być świadczone tylko dla osób z niepełnosprawnościami i musi każdorazowo prowadzić do zwiększenia liczby miejsc świadczenia usług asystenckich prowadzonych przez danego beneficjenta w stosunku do danych z roku poprzedzającego rok rozpoczęcia realizacji projektu.

- 4) Jak rozumieć instytucjonalną gotowość w kontekście trwałości projektu (str. 14 Regulaminu konkursu)? Czy opiekunowie i asystenci mają być zatrudnieni po projekcie czy chodzi raczej o co najmniej dwuletnie zabezpieczenie wsparcia dla uczestników projektu po jego zakończeniu? Czy trwałość będzie zachowana w sytuacji, gdy w placówce wsparcia dziennego w projekcie uczestniczyło 105 dzieci 5 razy w tygodniu, a po projekcie np. 1 czy 2 razy w tygodniu? Czy możliwe jest zmniejszenie ilości liczby dzieci np. do 45 z jednoczesnym zmniejszeniem wymiaru zajęć np. do 2 razy w tygodniu?

Beneficjenci zobowiązani są do zachowania trwałości miejsc świadczenia usług w mieszkaniach wspomaganych utworzonych w ramach projektu po zakończeniu realizacji projektu. Trwałość musi być zachowana przez okres odpowiadający okresowi realizacji projektu wskazany w decyzji lub umowie o dofinansowanie projektu, jednak nie krótszy niż 2 lata od daty zakończenia realizacji projektu.

Trwałość jest rozumiana jako instytucjonalna gotowość podmiotów do świadczenia usług. Oznacza to, że w przypadku wystąpienia popytu na usługę beneficjent musi być gotowy do świadczenia usługi o zakresie zbliżonym do usługi świadczonej w ramach projektu (np. pobyt dzienny) i podobnej jakości.

Natomiast w sytuacji braku popytu na usługi trwałość będzie spełniona, gdy po zakończonym projekcie beneficjent zagwarantuje skuteczne poinformowanie potencjalnych odbiorców o dostępnych miejscach w Mieszkanii Chronionym i Dziennym Centrum Wsparcia. Beneficjent może zamieścić taką informację, np. na swojej stronie internetowej. Aktualna informacja dotycząca liczby miejsc oferowanych przez podmiot w okresie trwałości musi być obowiązkowo opublikowana na stronie internetowej beneficjenta.

W przypadku braku popytu na usługi w okresie trwałości nie ma konieczności zatrudniania kadry oraz utrzymywania lokalu. Jednak w przypadku wystąpienia popytu należy zapewnić lokal oraz zatrudnić kadrę.

Beneficjent ma możliwość pobierania opłat za usługi świadczone w okresie trwałości, jednak muszą być one zgodne z zasadami obowiązującymi w podmiocie. Opłaty nie mogą bazować na koszcie przypadającym na osobę w ramach projektu. Wysokość opłaty nie może stanowić bariery uczestnictwa oraz nie może odbiegać od cen rynkowych.

5) Czy partnerstwo w ramach ww. projektu jest obligatoryjne?

Partnerstwo jest obligatoryjne tylko w przypadku realizacji projektu typu 2a i 2b. Projekt może uzyskać dodatkowe punkty za formalne partnerstwo wielosektorowe, tj. co najmniej dwa sektory spośród sektora społecznego, prywatnego, publicznego w ramach kryterium B.2.2.

6) Czy organizacja pozarządowa świadcząca usługi opiekuńcze może złożyć wniosek na stworzenie i rozwój oferty domu dziennego pobytu?

Zgodnie z Regulaminem konkursu o dofinansowanie mogą się ubiegać wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów). Organizacja pozarządowa świadcząca usługi opiekuńcze może złożyć wniosek na utworzenie i rozwój oferty domu dziennego pobytu.

7) Czy stowarzyszenie w ramach projektu może zmodernizować sześć pomieszczeń na parterze schroniska, tj. utworzyć tzw. Infirmerię, zapewniając całodobową opiekę dla sześciorga osób, które nie wymaga już hospitalizacji, ale ze względu na stan zdrowia nie jest w stanie samodzielnie funkcjonować, szczególnie po amputacjach czy po wyjściu ze szpitala? Działalność taką umożliwia statut. Jak w świetle ww. oferty rozumieć w ogólnych warunkach realizację wsparcia pkt 5 „nie jest możliwe tworzenie nowych miejsc świadczenia usług opiekuńczych w ramach opieki instytucjonalnej, tj. w ramach placówek opiekuńczo-pobytowych, ani utrzymanie dotychczas istniejących miejsc świadczenia usług w ramach opieki instytucjonalnej, tj. w ramach placówek opiekuńczo- pobytowych”?

Zgodnie z Regulaminem konkursu można tworzyć miejsca opieki wyłącznie w formie usług świadczonych w lokalnej społeczności, a to oznacza, że nie można tworzyć nowych miejsc w opiece instytucjonalnej. Przykładowo schronisko, które ma 50 podopiecznych i nawet jeśli mimo tej dużej liczby spełnia wymogi dotyczące kultury organizacyjnej, nie może otrzymać wsparcia na stworzenie dodatkowych X miejsc opieki. Chyba, że nowo tworzone miejsca zostaną wyodrębnione funkcjonalnie i nowa struktura świadczenia usług spełni warunki dotyczące liczby osób objętych wsparciem i warunki

określone w definicji opieki instytucjonalnej. Nie można też wspierać istniejących miejsc opieki w takich podmiotach, bo to nie poprawia dostępności usług i prowadzi do zastąpienia środków krajowych środkami europejskimi. W przypadku takich podmiotów, które nie wpisują się w definicję usług świadczonych w lokalnej społeczności są natomiast opcje wsparcia, tzn. możliwość sfinansowania działań pozwalających na rozszerzenie oferty o prowadzenie usług świadczonych w lokalnej społeczności (np. uruchomienie sekcji opiekunów, którzy będą świadczyć usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania itp.).

Jakość wsparcia opiekuńczego, przede wszystkim indywidualizacja oferowanej pomocy, jest ściśle związana z liczbą mieszkańców placówek całodobowego pobytu. Stąd ograniczenie do maksymalnie 30 osób. Może pojawić się ryzyko, że w małych placówkach mieszkańcy będą żyli w izolacji i bez możliwości decydowania o sprawach, które ich dotyczą. Stąd wymogi dotyczące kultury organizacyjnej. Dlatego te dwie przesłanki muszą być spełnione łącznie. Celem wsparcia dla usług jest poprawa dostępności miejsc opieki, ale o wysokiej jakości. Umowa Partnerstwa i środki na jej wdrożenie mają przyczynić się do zmiany polegającej właśnie na zdeinstytucjonalizowaniu usług. O tym, że nie można finansować infrastruktury dla opieki instytucjonalnej mówią też *Ogólnoeuropejskie wytyczne dotyczące przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności*, wskazując, że fundusze strukturalne nie powinny być wykorzystywane na rzecz wsparcia opieki instytucjonalnej.

8) Czy jest możliwe utworzenie przez stowarzyszenie dwóch placówek w mieszkaniach na parterze w dwóch punktach miasta, ogółem dla 12 osób?

Jeśli chodzi o utworzenie nowych placówek w mieszkaniach w dwóch punktach miasta ogółem dla 12 osób, to należy doprecyzować, czy ta forma wsparcia będzie nadal wpisywała się w typ 1 projektu, czyli jako miejsca pobytu, które mogą służyć przede wszystkim poprawie dostępu do usług opiekuńczych w zastępstwie za opiekunów faktycznych czy raczej w typ 3 w formie mieszkań wspomaganych i/lub chronionych? W każdym przypadku należy pamiętać o obowiązku zachowania trwałości miejsc świadczenia usług utworzonych w ramach projektu po zakończeniu realizacji projektu co najmniej przez okres odpowiadający okresowi realizacji projektu, jednak nie krótszy niż 2 lata od daty zakończenia realizacji projektu. Trwałość rozumiana jest jako instytucjonalna gotowość podmiotów do świadczenia usług.

9) GOPS realizuje usługi opiekuńcze na podstawie wydawanych decyzji. Czy w projekcie w tym konkursie także wymagane będą decyzje? Czy możliwa jest odpłatność za usługi w projekcie (obecnie pobieramy taką odpłatność na podstawie uchwały rady gminy)?

Zasady działania GOPS realizowane poza projektem czy w projekcie są tożsame. Tak więc, jeżeli GOPS może świadczyć usługi opiekuńcze tylko na podstawie wydanych decyzji, to ta zasada obowiązuje również podczas realizacji usług opiekuńczych w ramach projektu.

W Regulaminie konkursu została dopuszczona odpłatność za usługi asystenckie lub opiekuńcze. Zasady odpłatności uzależnione są w szczególności od sytuacji materialnej osób niesamodzielnych i ich opiekunów faktycznych, rodzaju usługi i specyfiki grupy docelowej. Stosowanie odpłatności

w projekcie musi być zaplanowane we wniosku o dofinansowanie projektu, przy czym odpłatności te stanowią wkład własny w projekcie i nie mogą przekroczyć wnoszonego wkładu własnego.

10) Czy osoba objęta projektem realizowanym w ramach Poddziałania 9.2.1 Aktywne włączenie społeczne, Działanie 9.2 Włączenie społeczne Oś priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo może w tym samym czasie być uczestnikiem w projekcie realizowanym w ramach Poddziałania 9.3.2 Rozwój usług społecznych Działanie 9.3 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych Oś priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo?

Problem uczestnictwa w tym samym czasie w dwóch równolegle realizowanych projektach polega przede wszystkim na określeniu celu udziału tej samej osoby w działaniach projektowych w ramach Aktywnego włączenia społecznego i Rozwoju usług społecznych. W ramach Poddziałania 9.2.1 jest możliwe objęcie wsparciem uczestnika projektu instrumentami aktywizacji społecznej o charakterze społeczno-zawodowym, a w ramach Poddziałania 9.3.2 możliwe jest objęcie uczestnika projektu procesem aktywizacji społeczno-zawodowej jako jednego z elementów kompleksowego wsparcia zdefiniowanego na podstawie indywidualnej diagnozy.

Nie ma zakazu, aby ta sama osoba uczestniczyła w obydwu rodzajach projektów, jednak należy mieć na uwadze zakaz wystąpienia podwójnego finansowania, tzn. uczestnik projektu nie może być objęty równocześnie tymi samymi działaniami. W związku z powyższym na realizatorze projektu leży obowiązek weryfikacji tego wymogu np. poprzez zamieszczenie w karcie rekrutacyjnej oświadczenia o braku korzystania w tym samym czasie z podobnego wsparcia finansowanego z UE.

11) Czy dom dziennego pobytu może wesprzeć oddział DDP o pełniejszą ofertę rehabilitacyjną (sala z nowym wyposażeniem + rehabilitant), utworzyć nowy oddział z pełną rehabilitacją dla wszystkich oddziałów DDP oraz zorganizować i sfinansować transport pensjonariuszy do ośrodka?

Co do zasady wsparcie każdorazowo powinno prowadzić do zwiększenia liczby miejsc świadczenia usług prowadzonych przez danego beneficjenta w stosunku do danych z roku poprzedzających rok rozpoczęcia realizacji projektu. Wsparcie, o którym mowa może być realizowane wyłącznie w sytuacji tworzenia nowych miejsc świadczenia usług, o ile jest to niezbędne dla nowych uczestników i uzasadnione z punktu widzenia specyfiki projektu.

12) Czy kosztami kwalifikowanymi są koszty bezpośrednie w postaci wyposażenia i wynagrodzenia pracowników?

Koszty bezpośrednie to koszty dotyczące realizacji poszczególnych zadań merytorycznych w projekcie. Wynagrodzenia pracowników zaangażowanych do zadań merytorycznych oraz wyposażenie np. nowego oddziału DDP stanowią koszty bezpośrednie. Wynagrodzenie pracowników zaangażowanych do zarządzania projektem i do obsługi administracyjnej oraz doposażenie stanowisk tych osób stanowią koszty pośrednie projektu.

13) Co oznacza zapis Regulaminu konkursu na str. 36 w podrozdziale 2.3.8 dotyczący 10% wydatków projektu? W jaki sposób liczyć wartość cross-financingu i środków trwałych w projekcie?

Zapis na str 36 podrozdziału 2.3.8 brzmi: „W ramach projektów współfinansowanych z EFS wartość wydatków poniesionych **na zakup środków trwałych** o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu **oraz wydatków w ramach cross-financingu** nie może łącznie przekroczyć **10%** wydatków projektu”.

Środki trwałe zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 *Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości* (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), z zastrzeżeniem inwestycji, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 17 tej ustawy, są to rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki organizacyjnej; zalicza się do nich w szczególności: nieruchomości – w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego, maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy, ulepszenia w obcych środkach trwałych, inwentarz żywy. W ramach projektów współfinansowanych z EFS wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 zł. netto w ramach projektu nie mogą przekraczać 10% wydatków projektu.

Cross-financing może dotyczyć wyłącznie:

- a) zakupu nieruchomości,
- b) zakupu infrastruktury, przy czym poprzez infrastrukturę rozumie się elementy nieprzenośne, na stałe przytwierdzone do nieruchomości, np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku,
- c) dostosowania lub adaptacji (prace remontowo-wykończeniowe) budynków i pomieszczeń.

Wydatki w ramach cross-financingu nie mogą łącznie przekroczyć 10% dofinansowania unijnego.

14) **Czy w ramach konkursu 9.3.2 typ 1 – czyli tworzenie i rozwój oferty placówek wsparcia i opieki w tym: dziennych domów pobytu niezbędna jest certyfikacja kompetencji pracowników? Jeśli tak, to czy certyfikacja jest niezbędna i czy musi ona być dokonana przed złożeniem wniosku?**

System organizacji pracy przyjęty w projekcie nie może odbiegać od systemu pracy wnioskodawcy. Oznacza to, że jeżeli w regulaminie pracy danej jednostki istnieje wymóg angażowania do pracy tylko pracowników posiadających udokumentowane kompetencje, to ten wymóg musi być stosowany także w ramach angażowania personelu merytorycznego w projekcie. W ramach konkursu wymagane jest, aby świadczone wsparcie było wysokiej jakości i dostosowane do indywidualnych potrzeb osób wynikające z poszczególnych rodzajów niepełnosprawności, np. usługi asystenckie muszą być świadczone przez asystentów posiadających odpowiednie kwalifikacje lub przez asystentów osobistych posiadających doświadczenie w realizacji usług asystenckich. W ramach konkursu możliwe jest przeszkolenie asystentów przed rozpoczęciem świadczenia przez nich usług na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Proszę pamiętać o zachowaniu trwałości projektu rozumianej jako instytucjonalna gotowość podmiotu do świadczenia usług w okresie równym okresowi realizacji projektu, ale nie krótszym niż 2 lata od dnia zakończenia realizacji projektu.

15) **Czy Dom Dziennego Pobytu (nieposiadający osobowości prawnej) jest upoważniony do składania wniosku o dofinansowanie?**

Do składania wniosku upoważniona jest jednostka budżetowa posiadająca osobowość prawną, w tym wypadku Urząd Miasta. Dom Dziennego Pobytu nieposiadający osobowości prawnej może być jedynie realizatorem projektu na podstawie odpowiedniego upoważnienia jednostki nadrzędnej.

16) Czy jest możliwe finansowanie transportu pensjonariuszy do ośrodka?

Tak. Aby umożliwić pozostanie osób z niepełnosprawnościami i osób niesamodzielnych w lokalnej społeczności, dopuszcza się finansowanie działań pozwalających tym osobom na w miarę możliwości samodzielne funkcjonowanie, w tym działań zwiększających mobilność, autonomię, bezpieczeństwo osób z niepełnosprawnościami i osób niesamodzielnych np. usługi dowożenia posiłków, przewóz do miejsca pracy lub ośrodka wsparcia. Tego rodzaju działania realizowane są wyłącznie jako element kompleksowych projektów dotyczących usług asystenckich lub usług opiekuńczych i mogą być finansowane z EFS.

17) Czy jest możliwe, w ramach ogłoszonego konkursu 9.3.2, utworzenie przez MGOPS „klubu samopomocy” dla seniorów, w którym świadczone miałyby być usługi społeczne o następującym charakterze:

- a) usług bytowych (poczęstunek, w tym gorący posiłek);
- b) usług prozdrowotnych (ćwiczenia rekreacyjno-wspomagające, konsultacje pielęgniarские, masaże relaksacyjne, aerobik dla seniorów/gimnastyka);
- c) usług wspomagających i aktywizujących (warsztaty tematyczne, spotkania dyskusyjne, wsparcie psychologiczne, organizacja czasu wolnego, spotkania duszpasterskie, gry towarzyskie, imprezy integrujące (okolicznościowe) ze środowiskiem lokalnym; wyjazdy edukacyjno-kulturalne);
- d) usług ukierunkowanych na podnoszenie umiejętności działań wspierających opiekunów faktycznych w opiece nad osobami niesamodzielnymi (np. szkolenia, zajęcia praktyczne, poradnictwo, wymianę doświadczeń dla opiekunów faktycznych, zwiększających ich umiejętności w zakresie opieki nad osobami niesamodzielnymi).

Wątpliwości budzi zapis, iż w ramach typu 1 można uruchomić wsparcie w ramach „poprawy dostępu do usług opiekuńczych nad osobami niesamodzielnymi, w tym starszymi i z niepełnosprawnościami świadczone w lokalnej społeczności można:

- a) tworzyć i rozwijać ofertę placówek wsparcia i opieki w tym:
 - i. dziennych domów pobytu,
 - ii. środowiskowych domów samopomocy,
 - iii. klubów samopomocy,
 - iv. mieszkań wspomaganych,
 - v. innych ośrodków zapewniających opiekę dzienną i całodobową”.

Jednak zgodnie z *Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020 – USŁUGA OPIEKUŃCZA* to: „usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, o których mowa w *Ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej*, w tym usługi krótkookresowego całodobowego i dziennego pobytu dla osób niesamodzielnych, których celem jest zapewnienie opieki dla osób niesamodzielnych w zastępstwie za opiekunów faktycznych, zwane dalej „usługami opiekuńczymi”.

Zgodnie z Art. 51. pkt 1. *Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone w ośrodku wsparcia. W ramach konkursu możliwe jest utworzenie klubu samopomocy dla seniorów realizującego wymienione w pytaniu usługi społeczne pod warunkiem, że będą one skierowane do osób niesamodzielnych. Tzn. klub będzie ośrodkiem wsparcia, którego celem będzie zapewnienie opieki nad osobami niesamodzielnymi w zastępstwie za opiekunów faktycznych i tym samym wskazane usługi społeczne będą miały charakter usług opiekuńczych.*

18) Czy w utworzonym klubie samopomocy można uruchomić usługi, takie które uważamy za uzasadnione czy tylko i wyłącznie „usługi opiekuńcze” zgodnie z zacytowaną definicją?

Należy pamiętać, że realizowane usługi opiekuńcze muszą spełniać warunki określone w *Ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej* w art. 50, tj. obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem, a specjalistyczne usługi opiekuńcze to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Wsparcie dla usług opiekuńczych może odbywać się tylko w formie usług świadczonych w lokalnej społeczności, a to oznacza, że są to usługi świadczone w sposób:

- a) zindywidualizowany (dostosowany do potrzeb i możliwości danej osoby) oraz jak najbardziej zbliżony do warunków odpowiadających życiu w środowisku domowym i rodzinnym;
- b) umożliwiający odbiorcom tych usług kontrolę nad swoim życiem i nad decyzjami, które ich dotyczą;
- c) zapewniający, że odbiorcy usług nie są odizolowani od ogółu społeczności lub nie są zmuszeni do mieszkania razem;
- d) gwarantujący, że wymagania organizacyjne nie mają pierwszeństwa przed indywidualnymi potrzebami mieszkańców.

W ramach typu 4 możliwe jest zastosowanie innych usług wspierających proces aktywizacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym jako uzupełniających np. do wspomnianego typu 1 projektu. Usługi te mogą być jednym z elementów szerszego, kompleksowego wsparcia zdefiniowanego na podstawie indywidualnej diagnozy uczestników, w tym ich otoczenia.

19) Czy wraz z 2 typem projektu można realizować także działania w ramach 4 typu projektu? Dokumentacja konkursowa, a w szczególności kryteria dostępu zakładają realizację projektu tylko w ramach jednego typu, jednocześnie w tej samej dokumentacji zapisane jest wprost, że typ 4 jest uzupełniający do pozostałych typów projektów.

Nie. Zgodnie z Regulaminem konkursu nie ma możliwości połączenia typu 2 i typu 4 projektu. Wynika to z następujących zapisów Regulaminu konkursu (s. 11 i 16): „Typ 2 projektu nie może być łączony z innymi typami przewidzianego wsparcia w ramach konkursu”. Zapis w Regulaminie konkursu mówiący, że typ 4 projektu określono jako uzupełniający do pozostałych typów projektów nie dotyczy typu 2.

20) W jaki sposób w Katalogu maksymalnych dopuszczalnych stawek dla towarów i usług (załącznik nr 7) należy rozumieć jednostkę miary „spotkanie” podczas poradnictwa specjalistycznego - terapii rodzinnej? Jaki jest zakres czasowy spotkania?

Określając Katalog maksymalnych dopuszczalnych stawek dla towarów i usług, przyjęto dla poradnictwa specjalistycznego – terapii rodzinnej jednostkę miary „spotkanie” jako formę stosowaną przez poradnie, a trwające 90 min.

21) Czy istnieją wytyczne w zakresie minimalnej liczby osób w grupie warsztatowej oraz minimalnej liczby godzin warsztatowych?

IZ RPO WK-P rekomenduje, aby grupy warsztatowe, w celu osiągnięcia zamierzonych efektów, mieściły się w przedziale liczbowym 5-15 osób, zaś czas trwania warsztatów był dostosowany do specyfiki grupy, tematyki warsztatów oraz celu określonego mierzalnymi rezultatami.

22) W ramach projektu zaplanowano stworzenie w każdym powiecie centrów wsparcia rodziny. Centra mają powstać na bazie lokalowej posiadanej przez PCPR-y (partnerzy projektu). Centra będą miejscem realizacji usług społecznych skierowanych do rodzin naturalnych i zastępczych, w tym: poradnictwo, mediacje, terapia rodzinna itp.

a) w przypadku, kiedy siedziba Centrum mieścić się będzie w siedzibie PCPR i wykorzystywana będzie również w innych celach, np. codziennej pracy instytucji, czy możliwy jest remont i adaptacja pomieszczeń oraz zakup sprzętu i wyposażenia w celach związanych z realizacją projektu, np. biurko, komputer w ramach limitu dla cross-financingu i środków trwałych? Świadczenie usług w takim miejscu odbywałoby się w godzinach popołudniowych oraz w soboty, natomiast we wcześniejszych godzinach z pomieszczenia korzystaliby pracownicy PCPR realizujący swoje obowiązki.

b) czy w ramach limitu na cross-financing i środki trwałe możliwe jest sfinansowanie niewielkiego remontu, np. odświeżenie pomieszczeń, odmalowanie itp. oraz zakup wyposażenia niezbędnego do uruchomienia Centrum oraz realizacji zadań merytorycznych, w tym szafy, stoły, krzesła, wykładziny, rzutnik, flipcharty, komputer, drukarka, kącik dla dziecka, narzędzia edukacyjne typu maty, gry?

Ad. a) Zgodnie z rozdz. 8.7 *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020* w ramach cross-financingu możliwe jest przeprowadzenie prac remontowo-wykończeniowych wyłącznie, kiedy bez ich realizacji nie byłoby możliwe w szczególności zapewnienie realizacji zasady równości szans, zwłaszcza potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Zakup sprzętu typu komputer i wyposażenie biura możliwe jest tylko w przypadku doposażenia miejsca pracy osoby zatrudnionej w projekcie w wymiarze przynajmniej ½ etatu, jednakże wydatki na ich zakup mogą być kwalifikowane wyłącznie w wysokości odpowiadającej odpisom amortyzacyjnym dokonany w okresie realizacji projektu, proporcjonalnie do ich wykorzystania w celu realizacji projektu.

Ad. b) Zgodnie z wyżej wskazanym rozdz. 8.7 *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach cross-financingu* możliwe jest przeprowadzenie prac remontowo-wykończeniowych wyłącznie, kiedy bez ich realizacji nie byłoby możliwe w szczególności zapewnienie realizacji zasady równości szans, zwłaszcza potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Natomiast pozostałe wymienione wydatki są kwalifikowane, o ile są one zasadne i niezbędne do realizacji projektu.

23) W przypadku projektu skierowanego do rodzin, w tym dzieci, w którym zaplanowano np. wsparcie psychologa, pedagoga, czy należy dzieci wykazywać w ramach wskaźników? Od którego roku życia?

Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 uczestnikiem projektu jest osoba fizyczna bez względu na wiek* lub podmiot bezpośrednio korzystający z interwencji EFS. Jako uczestników wykazuje się wyłącznie te osoby i podmioty, które można zidentyfikować i uzyskać od nich dane niezbędne do określenia wspólnych wskaźników produktu (w przypadku osób fizycznych oraz wsparcia pracowników instytucji dotyczących co najmniej płci, statusu na rynku pracy, wieku, wykształcenia, sytuacji gospodarstwa domowego) i dla których planowane jest poniesienie określonego wydatku. Osób lub podmiotów niekorzystających z bezpośredniego wsparcia nie należy wykazywać jako uczestników. Bezpośrednie wsparcie uczestnika to wsparcie, na które zostały przeznaczone określone środki, świadczone na rzecz konkretnej osoby/podmiotu, prowadzące do uzyskania korzyści przez uczestnika (np. nabycia kompetencji). Jeżeli w ramach projektu zaplanowano wsparcie skierowane do rodzin, w tym dzieci to osoby, które bezpośrednio to wsparcie otrzymały (np. wsparcie psychologa) będą objęte obligatoryjnym wskaźnikiem produktu „liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie”. Dla otoczenia (np. rodziny) należy w ramach projektu określić wskaźniki własne produktu i rezultatu.

24) Czy są kwalifikowalne koszty dojazdu uczestników na terenie danego miasta (Bydgoszcz, Toruń, Włocławek, Grudziądz) np. bilety komunikacji miejskiej? W niektórych przypadkach ich koszt jest nawet wyższy niż dojazd z innej gminy.

Zgodnie z Regulaminem konkursu ocena kwalifikowalności wydatków polega na analizie zgodności ich poniesienia z obowiązującymi przepisami, umową o dofinansowanie, *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków* i innymi dokumentami, do których stosowania jest zobowiązany beneficjent w umowie o dofinansowanie. Koszty dojazdu są kwalifikowane, o ile spełniają łącznie warunki określone w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków* np. kiedy są racjonalne i niezbędne do realizacji projektu.

25) W ramach działań służących wspieraniu osób w wypełnianiu ról społecznych i opiekuńczo-wychowawczych poprzez alternatywne formy wsparcia (SZOOP, typ operacji 2, pkt c) zaplanowano dla osób przebywających i opuszczających pieczę zastępczą warsztaty oraz możliwość sfinansowania indywidualnej formy wsparcia edukacyjnego służącego podniesieniu kompetencji społecznych, w tym m.in. gospodarowanie budżetem domowym, przedsiębiorczość, asertywność, komunikacja, zapobieganie przemocy, pierwsza pomoc przedmedyczna. Czy w ramach planowanego działania możliwe jest sfinansowanie wsparcia służącego wzmocnieniu kompetencji kluczowych, w tym: kompetencji językowych, informatycznych, kompetencji matematycznych i naukowo-technicznych?

W placówkach wsparcia dziennego w formie opiekuńczej oraz placówkach prowadzonych w formie pracy podwórkowej obowiązkowo są realizowane zajęcia w zakresie kompetencji kluczowych. W *Zaleceniach Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie* określono, iż kompetencje kluczowe to połączenie wiedzy, umiejętności i postaw odpowiednich do sytuacji, których wszystkie osoby potrzebują do

samorealizacji i rozwoju osobistego, bycia aktywnym obywatelem, integracji społecznej i zatrudnienia. Tym samym możliwe jest sfinansowanie tego rodzaju działań w ramach realizacji alternatywnych form wsparcia.

26) Czy wkładem własnym w ramach typu operacji nr 2 mogą być także świadczenia z ustawy o pomocy społecznej wypłacane uczestnikom projektu ?

Zgodnie z Regulaminem konkursu wkład własny może być wniesiony z różnych źródeł, tak więc świadczenia wynikające z ustawy o pomocy społecznej wypłacane uczestnikom projektu mogą być wkładem własnym pieniężnym.

27) Czy np. JST i MOPS mogą jednocześnie składać 2 wnioski dot. różnych przedsięwzięć jako różni beneficjenci w ramach jednego konkursu 9.3.2? Np. OPS złożyłby wniosek na utworzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, a JST na utworzenie domu dziennego pobytu dla seniorów i osób wymagających usług opiekuńczych.

Nie, nie ma takiej możliwości. W związku z tym, że OPS nie posiada osobowości prawnej, nie może samodzielnie złożyć wniosku o dofinansowanie.

JST może złożyć 1 wniosek o dofinansowanie, który będzie uwzględniał jednocześnie 2 typy wsparcia: utworzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży oraz utworzenie domu dziennego pobytu dla seniorów i osób wymagających usług opiekuńczych.

28) Regulamin wskazuje że preferowane będą osoby/rodziny doświadczające wielokrotnego wykluczenia społecznego. Jak należy rozumieć wielokrotne wykluczenie społeczne? Regulamin konkursu mówi o wystąpieniu więcej niż jednej przesłanki określonej w art. 7 ustawy ops, natomiast *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020* (podrozdział 4.3) wskazują na przesłanki określone w rozdziale 3 pkt 11 Wytycznych (w tym osoby korzystające z pomocy społecznej ppkt 11a).

Preferowane będą te projekty, które zakładają wsparcie osób/rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym doświadczających wielokrotnego wykluczenia społecznego z powodu więcej niż jednej przesłanki określonej w rozdz. Rozdział 3 pkt 11 ww. *Wytycznych*, a więc z powodu m.in. ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności i innych przesłanek, o których mówi również art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

29) Czy w przypadku podejmowania działań prewencyjnych mających ograniczyć umieszczanie dzieci w pieczy zastępczej poprzez usługi wsparcia rodziny, osoby/rodziny uczestniczące w projekcie muszą korzystać ze świadczeń pomocy społecznej?

Nie. Zgodnie z definicją zawartą w Regulaminie konkursu (rozdział 2.1) podmiotami kwalifikującymi się do objęcia wsparciem w ramach projektu są osoby/rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z powodu różnych przesłanek, nie tylko te, które korzystają z pomocy społecznej.

30) Jak należy rozumieć świadczenia spersonalizowane i zintegrowane, od których zależy wysokość udziału własnego?

Świadczenia spersonalizowane i zintegrowane należy rozumieć zgodnie z definicją usług świadczonych w lokalnej społeczności. Usługi świadczone w lokalnej społeczności to usługi umożliwiające osobom niezależne życie w środowisku lokalnym. Usługi te zapobiegają odizolowaniu osób od rodziny i środowiska lokalnego, a gdy to nie jest możliwe, gwarantują tym osobom warunki życia jak najbardziej zbliżone do warunków domowych i rodzinnych oraz umożliwiają podtrzymywanie więzi rodzinnych i sąsiedzkich. Są to usługi świadczone w sposób:

- a) zindywidualizowany (dostosowany do potrzeb i możliwości danej osoby) oraz jak najbardziej zbliżony do warunków odpowiadających życiu w środowisku domowym i rodzinnym;
- b) umożliwiający odbiorcom tych usług kontrolę nad swoim życiem i nad decyzjami, które ich dotyczą;
- c) zapewniający, że odbiorcy usług nie są odizolowani od ogółu społeczności lub nie są zmuszeni do mieszkania razem;
- d) gwarantujący, że wymagania organizacyjne nie mają pierwszeństwa przed indywidualnymi potrzebami mieszkańców.

31) Czy dodatek zadaniowy dla koordynatora projektu może być uwzględniony w kosztach pośrednich, jeżeli pełni jednocześnie rolę dyrektora?

Zgodnie z obowiązującymi *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków* oraz Regulaminem konkursu koszty koordynatora lub kierownika projektu stanowią koszty pośrednie projektu rozliczane odpowiednią stawką ryczałtową (nie natomiast na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków). W budżecie projektu wnioskodawca nie wskazuje więc poszczególnych wydatków w ramach kosztów pośrednich, w tym kosztów personelu wraz z formą zaangażowania w projekcie.

32) Czy OPS może zastosować uproszczoną metodę rozliczania wydatków? OPS poniżej kwoty określonej w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp stosują procedury określone w regulaminach wewnętrznych. Czy należy zatem stosować zasady konkurencyjności określone w sekcji 6.5.3 *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków*?

W przypadku projektów, w których wartość wkładu publicznego nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR stosowana jest obligatoryjnie jedna z uproszczonych metod rozliczania wydatków. W przypadku gdy część działań/zadań projektu jest realizowana z zastosowaniem zasady konkurencyjności lub pzp, w ramach projektu mogą być stosowane uproszczone metody.

W przypadku, gdy wszystkie działania/zadania projektu realizowane byłyby z zastopowaniem ww. trybu brak jest możliwości przyjmowania do realizacji projektów o wartości do 100.000 EUR wkładu publicznego. Jeżeli w OPS zostały uregulowane wewnętrzne przepisy dotyczące zamówień publicznych poniżej kwoty określonej w ustawie pzp, to OPS jest zobowiązany do ich stosowania.

34) Czy konstruowanie budżetu projektu polega na szczegółowym przedstawieniu poszczególnych wydatków w zadaniach merytorycznych, tak jak to miało miejsce w POKL?

Podstawowe zasady konstruowania budżetu projektu zostały określone w *Instrukcji wypełnienia wniosku* stanowiącej Załącznik nr 3 do Regulaminu konkursu.

Koszty projektu są przedstawiane w formie budżetu zadaniowego. Wnioskodawca przedstawia w budżecie planowane koszty z podziałem na koszty bezpośrednie i koszty pośrednie. Budżet szczegółowy przygotowywany jest oddzielnie dla każdego zadania merytorycznego i zawiera w sobie opcje, które wnioskodawca zobowiązany jest wybrać zgodnie ze specyfiką projektu. Do decyzji wnioskodawcy należy wypełnienie nazw pozycji budżetowych w ramach kategorii: personel, podmioty zewnętrzne, działania merytoryczne, cross-financing, środki trwałe i inne.

35) Czy w przypadku partnerstwa Ośrodka Pomocy Społecznej z Powiatową Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną spełnione zostaną wymogi określone w kryteriach dostępu? Czy każdy z partnerów musi być z innego sektora (9.3.2)?

Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, jeżeli nie posiada osobowości prawnej, nie może być partnerem chyba, że otrzyma odpowiednie umocowanie z jednostki nadrzędnej. Kryterium premiujące mówi jedynie, że dodatkowe punkty otrzyma ten projekt, który zakłada partnerstwo wielosektorowe. W tym wypadku projekt nie otrzyma dodatkowych punktów.

36) W dokumentacji konkursowej, w kryteriach dostępu pojawia się zapis: „Wnioskodawca zapewnia, że środki zapobiegawcze będą realizowane w ramach projektu, którego celem jest ograniczenie umieszczania dzieci w rodzinie zastępczej (kryterium B.1.15)”, natomiast definicja tego kryterium mówi, że wnioskodawca zapewnia realizację działań prewencyjnych ograniczających umieszczanie dzieci w pieczy zastępczej oraz zapewniających opiekę i wychowanie przede wszystkim w rodzinnych formach pieczy zastępczej. Czy w ramach kryterium możliwa jest zatem realizacja działań o dwojakim charakterze, tj. po pierwsze służących ograniczeniu umieszczania dzieci w pieczy zastępczej, np. usługi społeczne dla rodzin naturalnych zagrożonych odebraniem dziecka oraz tych których dzieci trafiły do rodzinnej pieczy zastępczej, a po drugie działań zapewniających opiekę i wychowanie przede wszystkim w rodzinnych formach pieczy zastępczej?

Tak, w ramach konkursu możliwa jest realizacja działań służących ograniczeniu umieszczania dzieci w pieczy zastępczej, np. usługi społeczne dla rodzin naturalnych zagrożonych odebraniem dziecka oraz tych, których dzieci trafiły do rodzinnej pieczy zastępczej (typ 2 Inicjatywy ukierunkowane na rozwój i poprawę dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, pkt c działania służące wspieraniu rodzin i osób w wypełnianiu ról społecznych i opiekuńczo-wychowawczych realizowane przez placówki wsparcia dziennego, usługi asystenckie rodziny, rodziny wspierające lub inne alternatywne formy wsparcia oraz pkt d. poradnictwo rodzinne, obejmujące wsparcie rodziny naturalnej i zastępczej, opieki nad osobą z niepełnosprawnościami, a także terapię rodzinną świadczone w formach zdeinstytucjonalizowanych jako element procesu aktywizacji społecznej) oraz działań zapewniających opiekę i wychowanie w rodzinnych formach pieczy zastępczej (typ 2 Inicjatywy ukierunkowane na rozwój i poprawę dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, pkt b. przejście z opieki instytucjonalnej do usług świadczonych w lokalnej społeczności poprzez tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych do 14 dzieci).

37) Zgodnie z SZOOP dla RPO Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2014-2020 w ramach Poddziałania 9.3.2 możliwe jest tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych poniżej 14 dzieci (typ operacji 2). W związku z powyższym pojawia się nieścisłość między zapisem w SZOOP z kryterium B.1.14 do ogłoszonego konkursu do Poddziałania 9.3.2 w ramach, którego zakłada się działania służące tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego do 14 dzieci. Zgodnie z obowiązującą ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w katalogu możliwych form pieczy zastępczej nie istnieje taki podmiot jak placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego do 14 dzieci. W myśl ww. ustawy wyróżniamy rodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 101 ww. ustawy w ramach instytucjonalnych form pieczy zastępczej wyróżniamy m.in. placówki opiekuńczo-wychowawcze typu: socjalizacyjnego, interwencyjnego, specjalistyczno-terapeutycznego, w których można umieścić maksymalnie do 14 dzieci oraz placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego, w której łącznie może przebywać maksymalnie 8 dzieci, a w przypadku rodzeństwa do 10 dzieci.

Pytanie: W związku z powyższym proszę o odpowiedź, czy zgodnie z kryterium B.1.14 w ramach konkursu możliwe jest tworzenie wszystkich placówek wymienionych w art. 101 (tak wskazywałby SZOOP) czy tylko typu rodzinnego?

Kryterium B.1.14: „Projekt zakłada realizację kształcenia kandydatów na rodziny zastępcze, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego do 14 dzieci oraz doskonalenie osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą w ww. formach”.

W ramach kryterium: „Ocenie podlega, czy w ramach działań prowadzących do tworzenia rodzinnych form pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego do 14 dzieci jest realizowane kształcenie kandydatów na rodziny zastępcze, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego do 14 dzieci oraz doskonalenie osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą w ww. formach”.

W ramach konkursu możliwe jest tworzenie wszystkich placówek opiekuńczo wychowawczych do 14 dzieci. Zaś przedmiotowe kryterium dotyczy działań, które muszą towarzyszyć tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego do 14 dzieci, tj. kształcenia kandydatów na rodziny zastępcze, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego do 14 dzieci oraz doskonalenie osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą w ww. formach.

Przedmiotowe kryterium nie stoi w sprzeczności z SZOOP RPO WK-P 2014-2020, a usługi wsparcia rodziny i pieczy zastępczej muszą być realizowane zgodnie z zapisami *Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej*.

38) Czy w ramach ogłoszonego konkursu możliwe jest w ramach dopuszczalnego limitu dla cross-finansingu oraz środków trwałych poniesienie wydatków związanych z dostosowaniem i adaptacją oraz wyposażeniem placówek w ramach działania zmierzającego do tworzenia rodzinnych form pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych do 14 dzieci? Proszę wskazać, jak należy rozumieć pkt 3c rozdziału 8.7 *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków*: „dostosowanie lub adaptacja (prace remontowo-wykończeniowe) budynków i pomieszczeń”. Czy w ramach powyższego

zapisu możliwa jest dobudowa lub rozbudowa istniejących budynków celem dostosowania do standardów narzuconych na placówki opiekuńczo-wychowawcze?

W ramach ogłoszonego konkursu możliwe jest w ramach dopuszczalnego limitu dla cross-financingu oraz środków trwałych poniesienie wydatków związanych z dostosowaniem i adaptacją oraz wyposażeniem placówek w ramach działań zmierzających do tworzenia rodzinnych form pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych do 14 dzieci.

Nie jest natomiast możliwa dobudowa lub rozbudowa budynków, zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020* cross-financing obejmuje jedynie takie kategorie wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa i dotyczy wyłącznie:

- a) zakupu nieruchomości,
- b) zakupu infrastruktury, przy czym poprzez infrastrukturę rozumie się elementy nieprzenośne, na stałe przytwierdzone do nieruchomości, np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku,
- c) dostosowania lub adaptacji (prace remontowo-wykończeniowe) budynków i pomieszczeń.

Rozbudowa czy też dobudowa istniejących placówek nie należy do kategorii kosztów dostosowania lub adaptacji (prac remontowo-wykończeniowych) budynków i pomieszczeń. Tego rodzaju projekty będą możliwe do realizacji w ramach Osi Priorytetowej 6 RPO WK-P 2014-2020.

39) Czy podmiot (osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą), który ma zawieszoną działalność gospodarczą może składać wniosek w ramach ogłoszonego konkursu?

Podmiot, który ma zawieszoną działalność gospodarczą nie może ubiegać się o dofinansowanie projektu. W przypadku, gdy zawieszona działalność zostanie wznowiona, wówczas podmiot może ubiegać się o dofinansowanie. W takiej sytuacji należy jednak zwrócić szczególną uwagę na kryterium formalne A.1.9 o treści: „Roczny obrót wnioskodawcy i partnera/ów (jeśli dotyczy) jest równy lub wyższy od rocznych wydatków w projekcie”.

O dofinansowanie w ramach konkursu mogą ubiegać się następujące podmioty:

- a) wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów) – dotyczy typu projektu 1, 2c i d), 3 i 4,
- b) podmiot realizujący projekt na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w partnerstwie zakładającym udział minimum 80% powiatów oraz miast na prawach powiatu – dotyczy typu projektu 2 a) i b).

40) Czy określenie roli partnera (lider, partner) powinno odpowiadać proporcjonalnemu zaangażowaniu w działania projektowe? Tzn. czy jeśli większość działań w projekcie będzie realizował jeden z partnerów, to musi on przyjąć rolę lidera projektu lub też jeśli działania będą realizowane w miejscu siedziby jednego z partnerów, to czy również wtedy powinien on przyjąć rolę lidera w realizowanym projekcie?

Nie. Określenie roli partnera nie musi odpowiadać proporcjonalnemu zaangażowaniu w działania projektowe. Również w sytuacji, gdy działania będą realizowane w miejscu siedziby jednego z partnerów, nie musi on przyjmować roli lidera. Podział obowiązków między liderem a partnerami powinien zostać opisany w umowie partnerstwa.

41) Czy realizacja projektu w ramach typu 1 ogłoszonego konkursu może dotyczyć wybranej, zawężonej grupy określonej dla tego typu projektu, np. czy może być tylko skierowana do niesamodzielnych osób starszych?

Zgodnie z Regulaminem konkursu w ramach typu 1 wsparcie jest kierowane na rzecz poprawy dostępu do usług opiekuńczych nad osobami niesamodzielnymi, w tym starszymi i z niepełnosprawnościami, świadczonych w lokalnej społeczności. Realizacja wsparcia może być skierowana do zawężonej grupy np. pomoc skierowana do niesamodzielnych osób starszych.

42) Czy w ramach cross-financingu mogą być ujęte roboty budowlano-wykończeniowe? Nowo wybudowany budynek jest w stanie surowym, zamkniętym i planujemy przeznaczyć go na ośrodek wsparcia w ramach projektu. Konieczne są jeszcze w związku z tym prace budowlano-wykończeniowe. Czy część prac (windy, podjazdy) można ewentualnie zamieścić w ramach kategorii kosztów dotyczących racjonalnych usprawnień (planujemy, że około 20% uczestników będzie niepełnosprawnych)?

Należy pamiętać, że wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% unijnego dofinansowania projektu, a łączna wartość zakupu środków trwałych ujętych w kosztach bezpośrednich i cross-financingu nie mogą przekroczyć 10% wartości projektu. W ramach cross-financingu mogą być sfinansowane prace remontowo-wykończeniowe, a nie jak określono w pytaniu budowlano-wykończeniowe. Zainstalowanie windy czy podjazdu dla osób niepełnosprawnych mieści się w kategorii kosztów racjonalnych usprawnień.

43) Czy placówka opiekuńczo-wychowawcza musi zostać całkowicie uruchomiona i zacząć funkcjonować w okresie realizacji projektu?

Zgodnie z SzOOP 2014-2020 celem dla poddziałania 9.3.2 jest „Zwiększenie dostępności usług społecznych w szczególności usług środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym” zaś obligatoryjnym wskaźnikiem jest „Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie”. W związku z powyższym tworzona w ramach projektu placówka opiekuńczo-wychowawcza musi zostać całkowicie uruchomiona i zacząć funkcjonować w okresie realizacji projektu. W przeciwnym wypadku nie będzie możliwe osiągnięcie obligatoryjnych wskaźników produktu i rezultatu, od których uzależniona jest kwalifikowalność wydatków poniesionych podczas realizacji projektu.

44) W Regulaminie konkursu wskazano (str. 45): „W przypadku administracji samorządowej i rządowej oznacza to, iż organ administracji nie może uznać za partnera podległej mu jednostki budżetowej (nie dotyczy to jednostek nadzorowanych przez organ administracji oraz tych jednostek podległych organowi administracji, które na podstawie odrębnych przepisów mają osobowość prawną)”. Czy powyższe oznacza, że partnerstwo w projekcie może być zawiązane między jednostką samorządu

terytorialnego a podległą jej jednostką, która na podstawie odrębnych przepisów ma osobowość prawną?

Zawiązanie partnerstwa między ww. podmiotami nie jest możliwe. Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju zakwestionowało bowiem możliwość „wyłączenia zastosowania art. 33 ust. 6 *Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020* do jednostek samorządu terytorialnego i jednostek z nimi powiązanych – niezależnie od formy prawnej tego typu jednostek – z powołaniem się na fakt nieprowadzenia działalności gospodarczej przez ww. jednostki”.

45) **Czy konieczne jest określanie wskaźników specyficznych dla projektu?**

W przypadku zaplanowania w projekcie działań, których nie da się zmierzyć dostępnymi wskaźnikami należy wskazać dodatkowe wskaźniki określone przez wnioskodawcę. Jeżeli np. założono podnoszenie kompetencji opiekunów osób niepełnosprawnych, to tego typu wsparcie musi iść w parze z określeniem dodatkowych wskaźników. Będą to wskaźniki własne np. wskaźnik rezultatu to „liczba opiekunów, którzy zostali objęci wsparciem”, a wskaźnikiem produktu będzie „liczba opiekunów, którzy podnieśli kompetencje po zakończeniu udziału w projekcie”.

46) **Czy jednostka organizacyjna JST nieposiadająca osobowości prawnej może złożyć wniosek o dofinansowanie?**

W przypadku jednostek organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego nieposiadających osobowości prawnej np. ośrodek pomocy społecznej nie może samodzielnie ubiegać się o dofinansowanie projektu. Jednakże w przypadku, kiedy przez jednostkę nadrzędną powierzona będzie mu realizacja projektu albo kiedy będzie stroną umowy o dofinansowanie projektu na podstawie upoważnienia, pełnomocnictwa lub innego równoważnego dokumentu, w podsekcji A.5. wniosku o dofinansowanie projektu, należy wskazać dane odnoszące się do właściwej jednostki organizacyjnej. Dane jednostki samorządu terytorialnego należy wskazać natomiast w podsekcji A.1. wniosku o dofinansowanie projektu.

47) **Jak należy rozumieć następujące zapisy: „IZ RPO umożliwia realizację działań wspierających opiekunów faktycznych w opiece nad osobami niesamodzielnymi, w szczególności: sfinansowanie usługi asystenckiej lub opiekuńczej w celu umożliwienia opiekunom faktycznym funkcjonowania społecznego, zawodowego lub edukacyjnego” i „IZ RPO umożliwia sfinansowanie usługi asystenckiej w celu umożliwienia jej opiekunom faktycznym funkcjonowania społecznego, zawodowego lub edukacyjnego”? Czy ww. zapis nakłada na IZ RPO konieczność zastosowanie jednego z mechanizmów, o których mowa w pkt 1 podrozdziału 4.1, który będzie skutkował objęciem opiekunów faktycznych usługami aktywnej integracji, w szczególności w charakterze społecznym, zawodowym lub edukacyjnym?**

IZ RPO dopuszcza w ramach konkursu możliwość zastosowania jednego z cytowanych mechanizmów. Działania mają na celu odciążenie opiekunów faktycznych i sfinansowanie kosztów asystenta lub opiekuna na czas, gdy opiekunowie faktyczni będą uczestniczyć w procesie aktywizacji, poszukiwania

pracy, edukacji czy załatwiania spraw urzędowych. Wsparcie opiekunów faktycznych w projekcie stanowi uzupełnienie działań podejmowanych na rzecz wsparcia osób niesamodzielnych.

48) Jak należy weryfikować, czy osoba korzysta z PO PŻ? Czy będziemy wymagać dokumentu z OPS-u na przykład, w którym ośrodek lub osoba oświadczyłaby, że korzystała jeden raz czy więcej? Czy wystarczy nam tylko oświadczenie osoby czy zaświadczenie z ośrodka? Czy wystarczy, że skorzystała np. raz w ciągu roku z PO PŻ czy musiałaby skorzystać więcej razy? Czy będziemy mierzyć to w ujęciu rocznym czy np. półrocznym, przed złożeniem wniosku o dofinansowanie przez Beneficjenta? Czy wystarczy, że wskaże nam to we wniosku o dofinansowanie bez przedkładania dodatkowych dokumentów?

We wniosku o dofinansowanie beneficjent deklaruje, że będzie preferował osoby korzystające z PO PŻ i opisuje zasady preferencji. Zgodnie z Regulaminem konkursu weryfikacja osób korzystających z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 polega na przyjęciu od uczestnika oświadczenia (z pouczeniem o odpowiedzialności za składanie oświadczeń niezgodnych z prawdą) o korzystaniu z pomocy PO PŻ.

49) Czy możliwa jest realizacja dwóch kierunków działań:

- rozszerzenie oferty podmiotu prowadzącego opiekę instytucjonalną o prowadzenie usług świadczonych w lokalnej społeczności, która odbywa się poprzez zmniejszenie liczby osób objętych opieką instytucjonalną i tym samym następuje zwiększenie miejsc świadczonych w środowisku lub
- zwiększenie liczby podopiecznych ośrodka o tych, którzy zostaną objęci opieką świadczoną w lokalnej społeczności.

Tak. W opiece instytucjonalnej w placówkach opiekuńczo-pobytowych można realizować 2 rodzaje wsparcia:

- 1) rozszerzenie oferty placówek o usługi świadczone w lokalnej społeczności, przy czym następuje wzrost liczby miejsc świadczonych w lokalnej społeczności (nie mówimy, że to działanie ma doprowadzić do zmniejszenia liczby miejsc w opiece instytucjonalnej tylko do rozszerzenia usług świadczonych w środowisku lokalnym). Przykładowo DPS w formie opieki instytucjonalnej uruchamia sekcję opiekunów świadczących usługi opiekuńcze w domach, w których mieszkają osoby starsze o ograniczonej samodzielności albo uruchamia mieszkania wspierane dla osób starszych.
- 2) działania skierowane do osób z placówek, w celu zwiększenia ich samodzielności tzn. część osób, które przebywają w opiece instytucjonalnej, z pewnością nie jest na tyle niesamodzielna, by nie mogła być objęta wsparciem w ramach usług świadczonych w lokalnej społeczności, ale do opieki instytucjonalnej trafiła ze względu na brak innych, alternatywnych możliwości. W związku z tym pierwszą kwestią (pierwszym etapem) jest wyselekcjonowanie takich osób i wzmocnienie w nich samodzielności również w sensie psychicznym, emocjonalnym, zwiększenia zaradności itp. Drugą kwestią (drugim etapem) jest stworzenie dla nich miejsca w formie usług świadczonych w lokalnej społeczności np. w mieszkaniu wspieranym albo w rodzinnym domu pomocy. Przykładowo DPS w formie opieki instytucjonalnej wśród swoich klientów identyfikuje grupę, z którą rozpoczyna pracę nad ich usamodzielnieniem i tworzy dla nich miejsca w formie usług w społeczności lokalnej.

50) **Jak (z punktu widzenia struktury) należy rozumieć pojęcie placówki opiekuńczo-pobytowej? Czy jest to dana placówka wraz z jej wszystkimi oddziałami/filiami/delegaturami?**

Przez placówkę opiekuńczo-pobytową należy rozumieć wyodrębnioną funkcjonalnie instytucję, tj. oddział lub jej część, tj. filię/delegaturę posiadającą własne zasoby lokalowe i kadrowe służące świadczeniu usług opiekuńczych oraz spełniająca warunki, o których mowa w Regulaminie konkursu dotyczące kultury organizacyjnej i liczby miejsc.

51) **Czy w ramach nowo tworzonych rodzin zastępczych zawodowych możliwe jest finansowanie ze środków EFS wynagrodzenia?**

Zgodnie z 54 Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. 2015 r., poz. 332 z późn. zm.) wynagrodzenia wraz z pochodnymi od wynagrodzenia dla zawodowej rodziny zastępczej finansuje powiat. Jest to zadanie własne powiatu i tym samym nie jest możliwe finansowanie ze środków EFS wynagrodzenia zawodowej rodziny zastępczej.

52) **Wsparcie dla usług opiekuńczych prowadzić ma każdorazowo do zwiększenia liczby miejsc świadczenia usług opiekuńczych prowadzonych przez danego beneficjenta w stosunku do danych z roku poprzedzającego rok rozpoczęcia realizacji projektu? Czy w przypadku beneficjenta, który w roku poprzednim świadczył 10 usług opiekuńczych (miejscowo i osobowo), czyli świadczył usługi 10 podopiecznym w 10 różnych miejscach ich zamieszkania, w tym roku zakontraktowanych ma już 9 usług, możliwe jest sfinansowanie ze środków EFS usług, które łącznie wyniosą 10?**

W przypadku usług opiekuńczych wsparcie musi prowadzić do zwiększenia liczby miejsc świadczenia usług opiekuńczych prowadzonych przez danego beneficjenta w stosunku do danych z roku poprzedzającego rok rozpoczęcia realizacji projektu. Wyjściowe są dane z roku poprzedzającego, czyli w opisywanym przypadku 10 osób/miejsc. Sfinansować można „n” miejsc, przy czym u danego beneficjenta musi wówczas funkcjonować liczba miejsc w wysokości 10+n. Oznacza to konieczność zawarcia we wniosku o dofinansowanie deklaracji dot. zwiększenia skali świadczenia usług, w celu uniknięcia sytuacji, w której beneficjent przed projektem lub w okresie trwałości zamyka miejsca, a tym samym nie następuje wzrost liczby miejsc świadczenia usług opiekuńczych.

53) **Czy możemy przystąpić do konkursu 9.3.2 w celu wykonania ogrodzenia obiektu i przynależnej do niego działki oraz wykonania parkingu pod Środowiskowy Dom Samopomocy?**

W ramach ogłoszonego przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego konkursu Nr RPKP.09.03.02-IZ.00-04-010/15 (w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 - Oś Priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo, Działanie 9.3 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych) mogą być dofinansowane projekty, które stanowią odpowiedź na cel szczegółowy, tj. „Zwiększenie dostępności usług społecznych w szczególności usług środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym”. Jest to konkurs realizowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem realizacji projektu nie może być wykonanie ogrodzenia obiektu i przynależnej do niego działki oraz wykonania parkingu pod

Środowiskowy Dom Samopomocy. Wsparcie realizowane na rzecz danej grupy docelowej (osób, nie podmiotów) w tym przypadku dla osób z zaburzeniami psychicznymi i upośledzonymi umysłowo, może być realizowane w ramach typu 1. Wsparcie na rzecz poprawy dostępu do usług opiekuńczych nad osobami niesamodzielnymi, w tym starszymi i z niepełnosprawnościami świadczone w lokalnej społeczności. W ramach możliwych kosztów kwalifikowanych, wydatki na dostosowanie lub adaptację (prace remontowo-wykończeniowe) budynków i pomieszczeń Środowiskowego Domu Samopomocy, mogą wystąpić jedynie wtedy, kiedy stanowi to wydatek niezbędny w celu prawidłowego wsparcia udzielanego w ramach projektu osobom z zaburzeniami psychicznymi i upośledzonymi umysłowo. Jednakże wydatki na dostosowanie lub adaptację realizowane są w ramach tzw. *cross-financingu*, i nie mogą łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu. Należy zaznaczyć, iż dostosowanie lub adaptacja budynku powinna obejmować, np. likwidację barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami. W celu prawidłowego sporządzenia wniosku o dofinansowanie proszę o wcześniejsze zapoznanie się ze wszystkimi warunkami niezbędnymi do realizacji projektu zawartymi w Regulaminie konkursu.